

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/15996-7
Saksbehandler Heidi Helene Stykket Hamre

Utvalg	Møtedato
Arbeidsmiljøutvalget	02.04.2025
Formannskapet	03.04.2025
Helse- og omsorgsutvalget	10.04.2025
Administrasjonsutvalget	03.04.2025
Bystyret	24.04.2025

Samlokalisering hjemmesykepleien

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Arendal bystyre vedtar å samlokalisere hjemmesykepleien i en sentral lokalisering slik saken anbefaler.
2. Arendal bystyre vedtar å bevilge opp til kr. 30 mill inkl. mva til kjøp og tilrettelegging av bygg for hjemmesykepleien. Budsjettet innarbeides i 1 tertial.

Vedlegg

Lokaliseringsanalyse og plassering
Behovsutredning investering
ROS analyse en lokasjon
ROS analyse to lokasjoner

Sammendrag

En samlokalisering av hjemmesykepleien sentralt i kommunen vil gi en mer robust og stabil tjeneste. Ved å erverve bygget på Fløyheia og gjøre nødvendige ombygginger i 2025/26, vil det være tid til gode prosesser med ansatte og nødvendig tilrettelegging. Samlokaliseringen kan gjennomføres i 2026 og 2027, og leieavtalen på Krøgenes kan avsluttes ved utløp i 2027. Ledige lokaler etter at sone vest flytter fra Plankemyra og Elim, kan bygges om til sykehjemsplasser eller omsorgsboliger. Alternativet med to lokasjoner vil være tid- og kostnadskreven, da det ikke er tilgjengelige kommunale tomter eller bygg i ønskede områder. Kommunedirektørens anbefaling er basert på økonomiske og driftsmessige vurderinger, samt tilbakemeldinger fra tillitsvalgte, verneombud og virksomhetsledere, forutsatt at parkeringsspørsmålet blir løst.

Bakgrunn (Fakta)

Hjemmesykepleien i Arendal yter nødvendig helsehjelp til innbyggerne, og det forventes en sterk økning i pasientgrunnlaget på grunn av demografisk utvikling og økende behov for helsepersonell. Saken ble tidligere belyst i sak 156/2024. Tjenesten trenger en organisering som utnytter kompetanse og ressurser mer effektivt. Samlokalisering innebærer ikke en sammenslåing av tjenester, men gir bedre muligheter for å tilpasse organisasjonen fremtidige behov.

Fordeler med samlokalisering: • Styrket fagmiljø • Bedre utnyttelse av kompetanse • Mindre sårbarhet • Felles administrative ressurser • Felles opplæringsarena • Muligheter for felles digitale løsninger • Redusert behov for sykepleiere

I bystyrets behandling 14.11.24 ble følgende vedtatt:

1. *Arendal kommune er bekymret for den totale belastningen for ansatte i hjemmesykepleien, som vil følge ved å flytte 3 avdelinger for en kort periode. Ved en samlokalisering uansett lokasjon er det en forutsetning av at bygget er egnet og funksjonelt for formålet, og at dette er godt utredet. Bekymringen forsterkes av at de ansatte også var gjennom en omfattende omorganisering i 2023*
2. *Arendal bystyre registrerer at risikovurderinger ikke er oppdatert i tråd med endringer for parkering av tjenestebiler og et kortere tidsperspektiv enn først utredet. Helse- og omsorgsutvalget ber om at saken utredes på nytt med en bred involvering av alle berørte virksomheter i det videre arbeid, samt belyser de økonomiske konsekvensene.*
3. *Arendal bystyre ber administrasjonen jobbe videre med en plan som utreder 2 ulike løsninger for fremtiden.*
 - a) *En felles samlokalisering i 2027 på et sentralt sted i Arendal*
 - b) *En to-delt hjemmesykepleie med en avdeling i øst og en i vest.*

Vurderinger

Det vises til bystyrets vedtak i sak 156/2024 om samlokalisering i 2027. Nå som en konkret mulighet for anskaffelse av et bygg foreligger, ser kommunedirektøren det som riktig å legge dette frem for bystyret. Bystyrets bestilling i sak 156/2024 anses i stor grad besvart her:

1. Forslaget gir en permanent løsning for hjemmesykepleien, og det aktuelle lokalet vurderes som egnet og funksjonelt. Dette reduserer behovet for omorganisering de neste årene, da bygget kan ivareta nødvendig vekst.
2. Det forutsettes at tjenestebiler får plass i Torvet parkeringshus, samt tilstrekkelig tilrettelagt parkering for ansatte. Parkeringsetaten bekrefter tilstrekkelig kapasitet.
3. Vurderingen vektlegger ressurs- og kostnadseffektivitet. En samlokalisering gir best mulighet for å utnytte kompetansen til pasientenes beste. To nybygg vil være vesentlig dyrere enn et alternativ i sentrum, vurdert av Arendal Eiendom.

Faglige vurderinger

Kommunene i Norge har utfordringer med å rekruttere og beholde helsetjenestekompetanse, og helsepersonellmangelen vil øke fremover.

Kommunedirektøren mener det er behov for en fremtidsrettet organisering av hjemmesykepleien for å sikre nødvendig helsehjelp til hjemmeboende og omsorgsboligbeboere. Omstilling er tidskritisk og krever tydelige mål, forsvarlige tjenester, god kvalitet og effektivisering.

Virksomhetsledere på Krøgenes oppgir at samlokaliseringen i øst har hatt positiv effekt på fagutvikling og kompetanseoverføring. Lederne støtter hverandre bedre, og ansatte opplever større forutsigbarhet, noe som reduserer sykefraværet. Erfaringene viser at sykepleierandelen kan reduseres betydelig når oppgavedeling innføres.

Erfaringer fra Grimstad kommune viser at full samlokalisering reduserer sykefravær og gir økt autonomi i teamene. Ved full samlokalisering i sentrum vil samhandling mellom yrkesgruppene bedres, og samordnet medisinsrom og sentralbord vil effektivisere driften. Kartlegging av sykefravær i hjemmesykepleien viser at differansen mellom øst og vest er 6,35 % i 2024. I Øst (som er samlokalisert) var gjennomsnittlig sykefravær 13,23 %. Tilsvarende i vest (ikke samlokalisert) var 19,58 %

Lokalisering og kjøretid

Arendal eiendom har utført en lokaliseringsanalyse med rådgivningsfirmaet WSP for å finne de mest effektive plasseringene for baser til hjemmesykepleien. Analysen er lik den som ble gjort for kjøkken og vaskeri. Den har vurdert én og to lokasjoner for hjemmesykepleien, samt tilgjengelige kommunale bygg og tomter. Lokaliseringsanalysen er vedlagt saken. Her er kjøretid fra basene til boliger (beboere 65+) vurdert, og lokasjonene med kortest kjøretid er vurdert som de beste plasseringene.

Ved samlokalisering er det vurdert at Flosta må opprettholdes som egen base. Videre vurderinger bygger på dette. Analysene fra WSP viser at to lokasjoner gir minst kjøretid med den foretrukne plasseringen, men ved nærmeste tilgjengelige kommunale areal vil kjøretid økes noe. Da vil to lokasjoner ha samme kjøretid som en lokasjon i sentrum. Sentrumslokasjonen har alternative muligheter for gå- og sykkelruter samt andre mindre kjøretøy.

En lokasjon og økonomiske konsekvenser

Analysen viser at sentrum v/togstasjon er det mest kjøre effektive alternativet ved en lokasjon. Da er muligheten med Fløyheia og IKT-Agder bygget, en god mulighet. Bygget kan erverves for 21 mill., med nødvendige oppgraderinger på ca. 9 mill., og samlet investeringskostnad på 30 mill. Bygget kan stå klart ved årsskiftet.

Østenbutoppen v/Myra er nærmeste kommunale alternativ jf. kjøreanalysen til WSP, dersom en skal benytte kun en lokasjon. Tomten er under regulering og antas å være ferdig om ca. ett år. Kostnader for nytt bygg, grunnarbeider og parkering anslås til 120-170 mill inkl. mva, med 2 års byggetid. Estimatenes avhenger av reguleringsplan og tomteforhold. Dette forutsetter at leieavtalen for Krøgenes må forlenges utover 2027.

To lokasjoner og økonomiske konsekvenser

Analyse av to lokasjoner øst/vest viser at Krøgenes og Strømmen er de foretrukne alternativene. Det er ingen tilgjengelige kommunale bygg eller tomter i området uten betydelige investeringskostnader.

Det er ikke gjort utredning på areal og plassering, da hensiktsmessige tomter i aktuelle områder ikke er tilgjengelige. På generelt grunnlag kan man legge til grunn at to nybygg blir vesentlig dyrere enn ett nybygg. Kostnadene avhenger sterkt av reguleringsplan, tomteforhold, grunnarbeider og fremdrift. To nybygg vil ha større areal enn ett, da fellesareal kan samordnes (eks. møterom, kantine, medisinerom mv.). Driftskostnadene for to bygg vil være høyere enn for ett.

Samlet vurdering

Lokaliseringsanalysen har vurdert alternative løsninger til kommunale bygg/tomter. Fylkeskommunen skal selge sitt bygg på Fløyheia, tidligere IKT-Agder bygget. Bygget, på ca. 1690 m² med kontorlokaler, garderober og auditorium, møter enhetens arealbehov for samlokalisering av hele tjenesten (øst og vest), med noe økt kapasitet. Bygget har få parkeringsplasser, men Torvet parkeringshus er nært, og brukes i dag bl.a. av kommunale tjenestebiler. Kostnader for parkering i parkeringshuset vil tilkomme, men ettersom det er kommunens eget bygg, kan løsninger finnes. Dette bekreftes av parkeringsetaten. Å bygge nye parkeringsarealer er kostbart, pris pr. nybygd plass utgjør ca. 0,5 mill/plass – å benytte eksisterende anlegg vurderes å være økonomisk og miljømessig gunstigere. Parkeringshusets utløp er et sentralt knutepunkt, hvor tjenesten lett kan nå pasientene og benytte alternative ruter og kjøretøy. Med mange eldre beboere i sentrum, kan tjenesten benytte sykler og mindre elektriske kjøretøy, noe som kan redusere eller eliminere parkeringsbehovet. Tjenestebiler vil, i det vesentlige, kjøre motsatt vei av rushtrafikken ved utkjøring fra sentrum.

Befaringen på bygget 7 mars 2025 ble gjennomført med hovedtillitsvalgte, hovedverneombud og ledere i hjemmesykepleien. Den generelle oppfatningen var at bygget er godt egnet og funksjonelt for formålet, men det kreves noe ombygging for kontorlokaler, garderober og medisinerom. Bygget oppleves som luftig, lyst og fleksibelt, og

muligheten til undervisning i eksisterende auditorium var svært positiv.

Kommunedirektøren tolker tilbakemeldingene som positive.

Sentrumsområdet er et kollektivknutepunkt, som gir flere ansatte mulighet til å bruke kollektivtransport til og fra jobb. Tillitsvalgte og virksomhetsledere uttrykte bekymring for ansattparkering. Det finnes muligheter for parkering i Torvet p-hus, men kostnadene må utredes videre når behovet er kjent. På grunn av overordnede planmessige og politiske føringer for redusert bilbruk, vil det ved etablering av nybygg måtte forventes færre parkeringsplasser.

Kommuneplanens føringer

Samlokalisering av hjemmesykepleien bidrar til å utvikle en bærekraftig og effektiv helsetjeneste.

Tiltaket som foreslås er i tråd med kommuneplanens føringer, da foreslått bygg er kontorlokaler i dag og parkering er i eksisterende anlegg. Plassering sentralt i kommunen med kollektivknutepunkt som gir stor mulighet for bruk av kollektivtransport, er også i tråd med kommuneplanens føringer.

Vurdering av klimakonsekvenser

Ved å bruke eksisterende bygg og parkeringsanlegg er dette det mest bærekraftige og miljøvennlige alternativet. Den sentrale plasseringen gir også muligheter for alternative transportmidler i sentrum slik som sykler og mindre elektriske kjøretøy.

Driftsmessige konsekvenser

De økonomiske driftskonsekvensene er beskrevet i vedlegget, behovsutredninger for investeringsprosjekter. Vedlegget viser at man i perioden frem til 2034, vil kunne drifte hjemmesykepleien med en innsparing på ca. kr 7 mill. (sammenlignet med dagens situasjon).

Parkering i Torvet p-hus – Det er mulig å tilrettelegge for ansattparkering, forutsatt tilstrekkelig plass. Ansattparkering og kostnader må utredes videre, men dette er løsbart. Leiekostnader for parkeringsplasser til tjenestebiler er for øyeblikket 16 250 kr per plass per år. Dette er lagt inn i estimerte kostnader i vedlegg «behovsutredning investering».

Alternative løsninger

Kommunen kan drifte hjemmesykepleien som i dag.

Konklusjon

En samlokalisering av hjemmesykepleien sentralt i kommunen, vil gi en robust og stabil tjeneste. Ved å erverve bygget på Fløyheia og gjennomføre nødvendige ombygginger i 2025/26, vil man få tid til gode prosesser med ansatte og tilrettelegginger.

Samlokaliseringen kan gjennomføres i 2026 og 2027, og leieforholdet på Krøgenes kan avsluttes når det utgår i 2027.

Ledige lokaler etter at sone vest flytter ut fra Plankemyra og Elim kan bygges om til sykehjemsplasser/omsorgsboliger.

Alternativet med to lokasjoner er krevende, da det ikke finnes kommunale tomter eller bygg i relevante områder.

Kommunedirektørens anbefaling baseres på økonomiske og driftsmessige effekter, samt tilbakemeldinger fra tillitsvalgte, verneombud og virksomhetsledere, forutsatt at parkeringsspørsmålet løses.